

(video 2629M; dĺžka: 62min.; preklad: Zora Kuchárska)

KOLEGAMENTO
Rocca di Papa 26. marca 2022

Obsah

1. ZVUČKA.....	2
2. OTVORENIE.....	2
3. TIME OUT ZA MIER.....	2
4. POZDRAVY Z UKRAJINY, RUSKA, POĽSKA, STREDOAFRICKEJ REPUBLIKY, MYANMARU.....	3
5. DIALÓG S PROF. VINCENZOM BUONOMOM.....	5
6. CHIARA LUBICHOVÁ: MILUJTE SVOJICH NEPRIATEĽOV.....	6
7. ARGENTÍNA: AKROBAT V BOŽÍCH RUKÁCH.....	8
8. BURUNDI: „DÁ SA TO!“	10
9. GUATEMALA: TECNOLÓGIA V SLUŽBE PÔVODNEJ KULTÚRE.....	12
10. TOGETHER FOR A NEW AFRICA / Spoločne pre novú Afriku: ODVAHA BYŤ LÍDER	13
11. DIALÓG S MARGARET KARRAMOVOU	15
12. TÝŽDEŇ PRE ZJENDOTENÝ SVET 2022 - OZNAM	16
13. ZÁVER	18

ZVUČKA

Telefonická spojovateľka: *Un momento, prego, la chiamano per una collettiva / Bleiben Sie bitte...*

Eli Folonariová: *Pronto! Ciao popi, adesso vi passo Chiara!*

Hlasy: *[pozdravy z celého sveta]*

Chiara Lubichová: *Drahí moji, obídeme teraz celý svet, bude to dlhšie, lebo svet je dosť veľký.*

Hlasy: *Hallo? Pronto? Hello? Ciao a tutti! Pronto? Ci siamo tutti?*

Chiara, 9. októbra 1999: *Je to telefonická konferencia, na ktorú prinášam silnú duchovnú myšlienku, aby sme ju všetci spoločne žili. Voláme 80 zón a všetci odpovedajú, pýtajú sa: Ako sa máš? Čo je nové? Tak ako v rodine... Je to úžasné.*

Chiara, 28. júna 2004: *Cieľom kolegamenta je vziať nás na svätú cestu: na cestu k svätosti...*

OTVORENIE

Didascalìa: *od niektorých komunít Hnutia fokoláre vo svete.*

TIME OUT – Modlitba ZA MIER

Bassél, Sýria: *Večný Otče, prosíme ťa o mier vo všetkých častiach zeme i v srdci každého človeka.*

Krystyna, Bielorusko: *Osobitne ťa prosíme, s vierou, ktorá prenáša hory, o vyhasnutie vojnového ohňa a víťazstvo dialógu pri hľadaní mierových ciest medzi Ruskom a Ukrajinou.*

Kim, USA: *Prosíme ťa o milosť, za ukončenie všetkých otvorených konfliktov, osobitne pre tie, o ktorých sa málo hovorí.*

Hao Jan, Čína: *Prosíme ťa, pomôž nám, aby sme sa čoraz lepšie vedeli postarať o všetkých blízkych.*

Valter Hugo Muniz: *Modlili sa s nami prostredníctvom zoomu z Ukrajiny, Ruska, Poľska, Mjanmarska a Stredoafrickej republiky. Ďakujeme, že ste s nami v tomto dôležitom období našej komunity.*

Pri tejto príležitosti by sme sa chceli poďakovať aj tým z vás, ktorí sa s nami modlili: Bassél zo Sýrie, Krystyna z Bieloruska, Kim zo Spojených štátov a Hao Jan z Číny. Patria do skupiny

mladých z Hnutia fokoláre, ktorí si robia skúsenosť v mestečkách Montet a Loppiano. Dnes je s nami v auditóriu 85 mladých z 33 národov. (potlesk)

Z Castel Gandolfa sa pripojila aj veľká skupina 400 mladých ľudí z Hnutia fokoláre z celého Talianska.

Ale predstavím sa vám. Volám sa Valter Muniz, pôvodom som Brazílčan, posledných osem rokov žijem vo Švajčiarsku, vlasti mojej manželky Flavie. Som otcom Tainá a Yara a v júni sa nám narodí synček Davi.

Pracujem v Ekumenickej rade cirkví, v komunikačnom oddelení, a tak aj predtým mnou každý deň stojí výzva a rozhodnutie žiť pre jednotu cirkví.

POZDRAVY Z UKRAJINY, RUSKA, POĽSKA, STREDOAFRICKEJ REPUBLIKY, MYANMARU

Valter: Vypočujme si teraz krátke pozdravy od tých, čo sa stretávali na spoločných modlitbách za mier a ktorí sú teraz s nami pripojení cez Zoom.

Začnime od Ukrajiny, počujeme sa?

z Ukrajiny, Donatella: Áno, sme tu všetci!

Nachádzame sa v západnej časti Ukrajiny v priestoroch farnosti, kde nás, fokolarínky, prijali hneď po vypuknutí konfliktu. Je tu s nami miestna komunita a tiež iní utečenci.

Snažíme sa tu pomáhať, ako sa len dá. Predovšetkým sa snažíme udržiavať kontakt s ľuďmi v najviac postihnutých oblastiach, z ktorých mnohých sme nepoznali. Ide o to, aby sme im poskytli pomoc alebo hľadali spôsoby, ako im pomôcť dostať sa na bezpečnejšie miesta, ale predovšetkým ide o to, aby sme počúvali do hĺbky, pretože často ani nemáme žiadne odpovede. Ale je neuveriteľné počuť, ako sú ľudia vďační za všetko, za každé slovo útechy, blízkosti, nádeje.

Larissa: Chceli by sme sa poďakovať všetkým za veľkú blízkosť, prijatie a konkrétnu pomoc, ktorá prichádza z mnohých krajín. Podporuje nás najmä modlitba zo všetkých kútov sveta, a vytvára z nás rodinu. Ahoj! Ďakujeme!

Valter: Naslúchať a blízkosť, to sú slová, ktoré nás podnecujú všetkých k životu v komunite.

Podme teraz do Ruska, počujeme sa?

Krasnojarsk, Rusko (mladá žena): Áno. Je ťažké vyjadriť slovami to, čo cítim, čo prežívam posledný mesiac. Mnohí ľudia, ktorých poznám, zdieľajú moje myšlienky o tom, čo sa deje, ale hovoriť môžem len za seba, pretože okolnosti si viete predstaviť... Hlboko trpíme tým, čo

sa deje, a uvedomujeme si, že naše problémy a bolesť sú ničím v porovnaní s hrôzou, ktorú prežíva Ukrajina. Všetky naše modlitby, naše malé obety sú za nich, za vás, drahí!

Chcela by som sa z celého srdca poďakovať tým, ktorí nám v týchto dňoch napísali, aby nás podporili, vyjadrili nám svoju blízkosť a chápu, že trpíme kvôli tejto hrôze a nespravodlivosti. Vaše slová sú veľmi dôležité, dávajú nám silu ráno vstať. Ďakujeme!

V týchto dňoch sa snažím hovoriť s ľuďmi okolo seba, počúvať, vysloviť aj svoje myšlienky a nazývať veci pravým menom. Zdá sa mi, že to najškodlivejšie, čo môžeme urobiť, je mlčať, prestať spolu hovoriť. Verím, že bez ohľadu na to, čo si myslíme a čo sa deje, zisťujeme, že nás spájajú hodnoty, ako sú mier, dobro, život, dôstojnosť.

S priateľmi, psychológmi, pripravujeme semináre o ovládaní stresu, o tom, ako viesť dialóg a o rozvoji kritického myslenia. Toto je náš malý príspevok. Nevzdáme sa nádeje.

Ako prosila Margaret vo svojej modlitbe v Assisi: „Bože milosrdenstva a svornosti, urob nás „nástrojmi svojho pokoja“. Ďakujeme.

Valter: *Ďakujeme vám, a spolu s vami dúfame, žijeme a modlíme sa. Našou láskou a každodenným úsilím vám chceme byť nablízku na tejto ceste k mieru.*

A teraz si vypočujme komunitu z Mariapoli Fiore, v Poľsku.

z Poľska, Irena: Áno, zdravíme vás z Poľska, z Mariapoli Fiore. Sme tu z Ukrajiny a Poľska. V Poľsku sa k dnešnému dňu nachádza viac ako 2 milióny utečencov z Ukrajiny. Mnohí ľudia z Hnutia fokoláre tiež hostia utečencov vo svojich domovoch. Tu v Mariapoli Fiore prešlo od začiatku konfliktu 29 osôb. Prišli z Kyjeva, Kovaľa a ďalších miest. Deti začali chodiť do školy. Matky sa rozhodli vyrábať pirohy, ktoré predávajú obyvateľom Mariapoli a tiež mimo neho.

Emilia: Som Emilia z Kyjevu. Cítim sa tu ako v rodine. Ďakujeme vám za všetku materiálnu pomoc, za vaše modlitby, za podporu a vaše otvorené srdcia.

Irena: Ďakujeme a všetkých pozdravujeme. Ciao.

Valter: *Áno, pokračujme spoločne. Aj váš život v Mariapoli je príspevkom k mieru. A teraz poďme do Ázie, Mjanmarska. Počujete nás?*

z Mjanmarska: Áno!

Mladík A: Aj my tu spoločne s vami žijeme a modlíme sa za mier.

Mladík B: A prosíme, aj naďalej sa modlite aj za mier u nás.

Všetci: Ďakujeme!

Valter: *Áno, rátajte s našou modlitbou a naším úsilím. Ideme dopredu spoločne.*

Podme ešte do Afriky, do Stredoafrickej republiky. Počujeme sa?

Zo Stredoafrickej republiky, mladý muž: Áno. Od získania nezávislosti v roku 1960 zažila Stredoafrická republika niekoľko občianskych konfliktov. Najnovší konflikt sa začal v roku 2013 a pokračuje až dodnes.

Od pondelka 21. marca sa v Bangui začal tzv. „republikový“ dialóg, ktorý by mohol viesť k riešeniu politickej stability krajiny. Vyzerá to, že sa na konflikt v strednej Afrike zabudlo kvôli pandémie COVID. Ale opäť tu začal teror, ku ktorému sa neskôr pridala konflikt na Ukrajine. Preto vás prosíme, aby ste na nás vždy pamätali. Ďakujeme.

Valter: *Je úžasné vidieť zázrak, ktorý Boh robí, že nás spojí a aby sme sa mohli podeliť o tieto vaše svedectvá v tomto výnimočnom čase. V mene všetkých mám chuť povedať: zostaňme spolu, žime radikálne pre mier a prosme o tento zázrak.*

DIALÓG S PROF. VINCENZOM BUONOMOM

Valter: *Tvárou v tvár týmto a iným konfliktom vo svete, ktoré nás osobne a spoločne zraňujú, sa vynára otázka: keď sú pošliapávané ľudské práva, keď dochádza ku krutosti a nespravodlivosti voči celým národom, etnickým a náboženským skupinám, je ozbrojený zásah vždy nesprávny? Môže vôbec existovať „spravodlivá“ vojna? Opýtali sme sa na to Vincenza Buonoma, rektora Pápežskej lateránskej univerzity v Ríme a profesora medzinárodného práva.*

Vincenzo Buonomo, Rektor Pápežskej univerzity v Lateráne, Rím [...] Prvým prvkom je podľa mňa vymazanie pojmu vojna, a to nielen ako slova, ale ako konceptu. Neexistuje a nemôže existovať spravodlivá vojna. Prečo? Pretože podmienky, ktoré v minulosti viedli k vzniku teórie spravodlivej vojny, už neexistujú. Stačí si uvedomiť, aký typ vojny sa práve odohráva, akým spôsobom sa bojuje, aké zbrane sa používajú. Vojna teda nemôže byť spravodlivá. Aj preto, že vojna sa veľmi často, vlastne väčšinou, rodí z nespravodlivosti. Ako teda môžeme hovoriť o spravodlivej vojne? [...]

Po druhé, nemôže existovať žiadny posvätný alebo náboženský prvok, ktorý by mohol ospravedlniť konflikt. Náboženstvá, spôsob vyznávania viery a možno aj etika, ktorá spája celú ľudskú rodinu, predpokladá potrebu riešiť problémy bez konfliktov. Aj existujúce konflikty sa musia riešiť mierovou cestou.

A práve tu sa objavuje pojem mier. Veľmi často si uvedomujeme, že chýba mier, keď vznikne nejaký otvorený konflikt, čiže vojna [...]. Možno sme povolání zmeniť tento pohľad. Prečo? Pretože ak si uvedomíme, že v konflikte chýba mier, súhlasíme s tými, ktorí tvrdia, že mier je len chvíľková absencia vojny. Na druhej strane, mier je niečo, čo musíme žiť a budovať, niečo, čo nás určite zaväzuje k tomu, aby sme nebojovali, ale je spojený aj s bezpečnosťou, ktorá nie je len vojenskou bezpečnosťou, ale aj ekonomickou a ľudskou bezpečnosťou. [...] Mier je niečo, čo musíme budovať všetci, jednotlivo aj ako skupina, mohli

by sme povedať, že ako celok. Pretože len na základe uvažovania o mieri ako otázke, ktorá sa týka ľudí, sa môžeme vymaniť z logiky, že ho zveríme štruktúram. Zveriť mier štruktúram potom znamená stať sa zajatcom aj konkrétnych záujmov, ktoré jednotlivé štruktúry, nazývané štáty, môžu alebo sa snažia dosiahnuť. [...]

Dospeli sme teda k poznaniu, že nie je možné vziať spravodlivosť do vlastných rúk, ak žijeme v skupine, spoločenstve, v nejakom celku. Ale že niekto musí konkrétne pracovať na zabezpečení spravodlivosti. [...] Tento prechod, ktorý sa nedávno uskutočnil v spoločenstve osôb, sa musí uskutočniť aj v spoločenstve štátov a my na tom musíme pracovať. V skutočnosti sme ešte viac zaangažovaní pracovať; viac ako hlásať mier, musíme byť odhodlaní odovzdávať túto myšlienku ďalej. V okamihu, keď budeme mať na medzinárodnej úrovni štruktúry schopné zaručiť účinnú spravodlivosť, zrejme už potom nebudeme potrebovať hovoriť ani o mieri, ani o vojne. [...] Skôr sa dá povedať, že je tu niekto, kto nerešpektuje ostatných, a myslí si, že môže konať sám. Dnes sa to v logike štátov ešte stále považuje za niečo možné, že sa niekto zobudí a rozhodne sa použiť silu na vyriešenie konfliktu, na vyriešenie problému, ktorý má s inými [...].

Legitímna obrana funguje dovedy, kým nezasiahne kolektívny nástroj, ktorý zaručí obnovenie bežnej situácie. Som presvedčený, že ak toto želanie bolo prijaté v roku 1945, musíme si ho osvojiť a pokúsiť sa uvádzať do života. Inými slovami, naučil som sa jednu malú vec: totiž nie všetci sme lekári, nie všetci sme učitelia, nie všetci sme robotníkmi v továrňach, ale všetci chodíme voliť! Myslím, že všetci sa zbíhame v tomto bode. V tejto oblasti musíme vykonať náležitú prácu v zmysle tlaku a formácie, pretože takto môžeme prispieť na všetkých úrovniach.

Nie je to len konflikt vo východnej Európe, ktorý nás má desiť, ale musíme si uvedomiť realitu v Afrike, realitu v Ázii. Ak si spomenieme na Mjanmarsko, Stredoafriickú republiku, celú subsaharskú oblasť, ak si uvedomíme, čo sa deje v Africkom rohu, čo sa deje v Etiópii, [...] čo sa deje v Sýrii. To znamená, že nemôžeme zostať nevšímaví k týmto skutočnostiam. Nemôžeme ani pamätať len na tie konflikty a vojny – teraz používam presný výraz – , len ktoré sa dejú na našom vlastnom dvore. Mali by sme mať naozaj široké srdce, a teda aj široký záujem. V takom prípade sa určite staneme celkom, ktorý uvažuje a funguje.

CHIARA LUBICHOVÁ: MILUJTE SVOJICH NEPRIATEĽOV

Valter: Mier, ako nám teraz povedal Vincenzo Buonomo, je o ľuďoch, je to niečo, čo musíme všetci budovať, vždy a za každých podmienok. Je to záväzok, ktorý nie je vôbec jednoduchý a samozrejvý, najmä v dnešnej dobe. Svojím príhovorom v roku 1978 Chiara prišla s veľkou výzvou.

(hudba)

Chiara Lubichová, zakladateľka Hnutia focoláre: „Milujte svojich nepriateľov“.

To je silné! To prevracia náš spôsob myslenia naruby a dáva každému možnosť dostať sa ku kormidlu svojho života! Pretože – neskrývajte to –, všetci máme nepriateľov... malých či veľkých nepriateľov.

Žije tam za dverami vedľajšieho bytu, v tej nepríjemnej a intrigánskej pani, pred ktorou sa snažím vždy utiecť, keď mi hrozí, že vojde so mnou do výťahu...

Je v tom mojom príbuznom, ktorý pred tridsiatimi rokmi ublížil môjmu otcovi; preto sa s ním už nezdravím... Sedí v tvojej školskej lavici a ty si sa mu nikdy, nikdy nepozrel do tváre, odkedy na teba žaloval u učiteľa...

Je to to dievča, ktoré bolo tvojou priateľkou a potom ťa pustilo k vode, a išlo s iným...

Je to ten obchodník, ktorý ťa podviedol...

Sú to tí, ktorí v politike nemyslia ako my, a preto ich vyhlasujeme za našich nepriateľov.

Dnes existujú ľudia, ktorí považujú za nepriateľa štát a ochotne uplatňujú násilie voči ľuďom, ktorí ho reprezentujú.

Sú a vždy boli aj takí, ktorí v kňazoch videli nepriateľov a nenávideli Cirkev.

No všetkých týchto a nekonečné množstvo ďalších, ktorých nazývame nepriateľmi, treba milovať.

Milovať? Áno, treba ich milovať! A nemyslime si, že sa nám podarí len tak jednoducho zmeniť pocit nenávisť na pocit blahosklonnosti.

Je tu čosi viacej.

Počúvajte, čo hovorí Ježiš: „Milujte svojich nepriateľov, robte dobre tým, čo vás nenávidia, žehnajte tým, čo vás preklínajú, modlite sa za tých, čo vás potupujú“ (Lk 6, 27-28).

Ježiš chce, aby sme zlo premáhali dobrom. Chce, aby sa láska premietla do konkrétnych gest.

Vyvstáva tu otázka: prečo Ježiš dáva takéto príkazy?

V skutočnosti chce, aby sme sa správali podľa vzoru Boha, jeho Otca, ktorý „dáva vychádzať slnku na zlých i dobrých a poseila dážď na spravodlivých i nespravodlivých“ (Mt 5, 44,45).

O to tu ide. Na svete nie sme sami: máme Otca a musíme konať ako on. Nielen to, ale Boh má právo vyžadovať od nás takého správanie, pretože keď sme boli jeho nepriateľmi, keď sme boli v zlom, on nás miloval ako prvý a poslal nám svojho Syna, ktorý zomrel za každého z nás tým hrozným spôsobom. [...]

Azda bude preto lepšie, ak si urovnáme niektoré situácie najmä preto, že budeme súdení podľa toho, ako súdime iných. Lebo sme to my, kto dáva Bohu mieru, ktorou nás má merať. Neprosíme ho azda: „odpušť nám naše viny, ako aj my odpúšťame svojim vinníkom“? Milujme teda nepriateľa! Len takýmto konaním môžeme napraviť nejednotu, prelomiť bariéry a budovať spoločenstvo.

Je to náročné? Je to bolestivé? Nedá nám to spať, keď na to čo len pomyslíme?

Odvahu! Nie je to koniec sveta! Vynaložme trochu úsilia z našej strany a Boh potom urobí 99 % a... v našich srdciach sa rozprúdi rieka radosti.¹

ARGENTÍNA: AKROBAT V BOŽÍCH RUKÁCH

Valter: „*Treba urobiť svoju časť, Boh potom urobí zvyšok,*“ povedala Chiara Lubichová.

Dnes si vypočujeme niekoľko skúseností, v ktorých protagonisti urobili osobné rozhodnutie s cieľom realizovať kúsok zjednoteného sveta. Začnime v Argentíne Lariným príbehom.

Lara Dilascio:

Volám sa Lara, mám 46 rokov. Narodila som sa v rodine, v ktorej sa otec i matka snažili žiť pre univerzálne bratstvo.

Pamätám si, že keď som bola spolu s inými mladými, ktorí chceli žiť pre tento ideál, v istom okamihu som urobila pakt, v ktorom som povedala: „Dobre, ja budem pracovať pre zjednotený svet a ty, Bože, sa postaraj o moje plány, projekty a túžby.“

Pustila som sa do toho, akoby som mala nastavenú navigáciu GPS, určitý cieľ, no potom si uvedomíš, že navigácia ťa vedie na inú cestu a ty si povieš: ale prečo? ak by som šla tadiaľto, prišla by som rovno!

A tak to bolo v mojom živote: bola som taký rozhodný typ; napríklad, keď som mal 10 rokov, vedela som, že chcem byť akrobatkou. Pracovala som, trénovala... ale mala som úraz

¹ Tratto dal commento alla Parola di Vita del maggio 1978, registrato in audio per il programma radiofonico "Oggi è domenica" di RAI GR2 - Italia. Cfr. *Opere di Chiara Lubich - Parole di Vita*, a cura di Fabio Ciardi, Città Nuova Editrici, Roma 2017, pp.105-108.

a poranila som si chrbticu.

Ale keď som našla iné cesty k tomuto cieľu, uvedomila som si, že to bol Boh, kto viedol túto cestu, že vedel, čo je pre mňa najlepšie.

Venovala som sa tancu, ale aj divadlu, najmä komediálnemu divadlu.

Uvedomila som si, že mojím snom je byť učiteľkou, vyučovať, pracovať s deťmi, bola to moja skutočná vášeň.

Pocítila som túžbu spojiť všetky tieto oblasti. Opäť som o tom hovorila s Ježišom a povedala som: „Nechám to na teba a budem pokračovať v práci pre zjednotený svet.“

Takto som sa dostala k veľmi obohacujúcej príležitosti pracovať dva roky v televízii, vo vzdelávacom programe pre deti sledovanom v celej Argentíne. Spôsob vzdelávania sa robil pohybom, hrou, komédiou.

Jedným z mojich snov [...] bolo presťahovať sa s rodinou a spoznať život vo vnútrozemí našej krajiny.

Minulý rok sa naskytila taká príležitosť. Hľadali ľudí do riadiaceho tímu školy Aurora, ktorá sa nachádza v Santa María de Catamarca, malom mestečku v provincii Catamarca na severozápade našej krajiny.

Táto škola má zvláštnu charakteristiku: je to miesto, kde sa začiatkom 60. rokov minulého storočia uskutočnilo prvé Mariapoli tu v Južnej Amerike, tu aj prišiel tento ideál bratstva.

Táto škola tu je viac ako 50 rokov a prešla viacerými premenami. Na začiatku tu bola malá skupina ľudí, ktorí sa riadili heslom od Chiary: „Daj život za svoj ľud“. Začalo to umeleckým vzdelávaním, aby sa ocenila miestna kultúra a rozvoj remesiel pôvodných obyvateľov tejto oblasti; tak pomaly sa to rozrastalo a rozrastalo.

Keď prišiel čas (presťahovať sa), bolo to ťažké, pretože z ľudského hľadiska máš tendenciu byť úspešný, nájsť si vlastné miesto, komfortnú zónu, kde sa cítiš dobre, máš pocit, že si dosiahol nejakú pozíciu, uznanie...

Zároveň sme si s manželom povedali: „Skúsme nemyslieť hlavou, nehladať výhody, ale cítiť srdcom, čo od nás Boh žiada, k čomu nás volá vesmír. Môj manžel nie je veriaci a po rozhovore sme videli, že najprv potrebujeme urobiť si taký prieskum.

Pravdou je, že hneď ako sme sem vkročili, obaja sme mali pocit - on veľmi silno - že toto je to správne miesto na výchovu našich detí.

Vydýchli sme si, lebo sme nadobudli istotu, že toto je to správne miesto pre naše dobrodružstvo. Pustili sme sa do toho. Myslím si, že tento prvý impulz, ktorý nemá nič

spoločné s rozumom, ale so srdcom, je to, čo nás drží každý deň.

Je to skúsenosť života gen, ktorá ma priviedla urobiť tento krok.

Mať takúto skúsenosť je vlastne privilégium.

Môžem povedať: áno, som tanečnica, som herečka, som matka, som manželka. Teraz je rad na mne, aby som bola riaditeľkou tohto projektu... ale predovšetkým som Chiarina dcéra a chcem, aby ma to charakterizovalo. Myslím si, že práve preto som tu, aby som tu budovala zjednotený svet, zjednotený svet v televízii, v mojej rodine. (musica)

Valter: *Ďakujeme Lare, ktorá nás možno teraz sleduje. Osobitne ďakujeme Larinmu manželovi Diegovi, ktorý všetko natočil.*

BURUNDI: „DÁ SA TO!“

Valter: *Viete, čo je komunitný mikroúver? Teraz sa presuňme do Afriky, kde sa Rose, matke z Burundi, podarilo otvoriť výdajňu jedla.*

(Hlasy z celého sveta. Je to možné - Burundi)

Laura Salerno: Ahoj! Volám sa Laura a toto je priestor s názvom *Hlasy z celého sveta*. Budem vám rozprávať príbehy z celého sveta prostredníctvom hlasov ich protagonistov. Dnešný hlas patrí Rose z Burundi.

Rose Mwajuma: Volám sa Mwajuma Rosa, mám výdajňu jedla v dome, ktorý som si prenajala v meste.

Laura: Rose má šesť detí a tie staršie jej pomáhajú s varením. Má 5 ďalších zamestnancov. Rose sa podarilo rozbehnúť skutočný malý podnik, prostredníctvom ktorého podporuje výdavky svojej rodiny a zamestnancov. Čo však bolo východiskom jej podnikania?

Rose: Naša skupina vznikla pred 13 rokmi. Keď som vstúpila do skupiny, túto výdajňu som ešte nemala.

Laura: Jedného dňa sa Rose dopočula o projekte s názvom „Dá sa to“, ktorý realizuje AMU-Akcie pre zjednotený svet - a CASOBU, burundská mimovládna organizácia a miestny partner. Je to komunitný projekt mikroúverov. Čo to znamená? Opýtali sme sa Emanuely Castellanovej, projektovej manažérky spoločnosti AMU.

Emanuela Castellano, projektová manažérka, AMU: Komunitný mikroúver je metodika, pomocou ktorej sa skupiny ľudí spájajú a financujú sa prostredníctvom

zhromažďovania a ukladania vlastných úspor do spoločného fondu. Skupina potom môže poskytnúť jednotlivým členom úver na pokrytie určitých výdavkov a na začatie alebo vykonávanie malých činností, ktoré vytvárajú príjem.

Laura: Rose na otvorenie svojej výdajne jedla použila prostriedky, ktoré ona spolu s ďalšími dali do spoločného, aby si navzájom pomohli. Je to tak?

Emanuela: Presne tak. To všetko sa deje prostredníctvom participatívneho prístupu, ktorého cieľom je odovzdať zodpovednosť členom skupiny, aby projekt mohol pokračovať a rozširovať sa. Získané finančné prostriedky a naša podpora sa používajú na zvyšovanie povedomia, na formáciu a sprevádzanie členov skupiny, ale sú to ich peniaze, ktoré sa rozdeľujú. To je hlavná črta projektu: čiže vzájomnosť, kde každý môže prispieť k rozvoju komunity. Projekt „Dá sa to“ sprevádza tie aktivity, ktoré sa pomaly rozrastajú a chcú získať viac finančných prostriedkov a podporiť svoj rozvoj.

Rose: Pamätám si, že za prvý kredit, ktorý som dostala, som kúpila oblečenie. Prvýkrát som nevedela, ako investovať. V istom momente som si povedala: ako môžem získať peniaze bez toho, aby som mala konkrétny projekt?

Laura: A tak sa zrodil nápad s výdajňou jedla, ktorá by jej pomohla získať nový príjem pre rodinu. Rose potom požiada skupinu o pôžičku, aby mohla začať investovať do svojho nového podniku.

Rose: Kúpila som hrnce, taniere, panvice a otvorila som výdajňu jedla. Predtým som veľa nevarila, ale autobusom som nosila jedlo do mesta zákazníkom. Všimla som si, že mojim zákazníkom jedlo chutí. Tak som dostala nápad pribrať ďalších pracovníkov. Platím im mzdy a oni môžu investovať aj do iných vecí.

Laura: Sny. Toto slovo má veľkú hodnotu práve v Burundi, ktoré je druhou najhustejšie obývanou krajinou v Afrike a jednou z piatich krajín s najvyššou mierou chudoby na svete. Takmer každá druhá rodina, teda 4,6 milióna ľudí, trpí nedostatkom potravín a viac ako polovica detí je podvyživená. V tomto zložitom prostredí je Rosina výdajňa jedla skutočne splneným snom.

Rose: Chceli by sme mať viac úverov. Takto by sme mohli rozšíriť naše podnikanie, mám veľa nápadov, ale chýba mi úver. Ale predovšetkým som hrdá na to, že môžem platiť nájom a všetky moje deti študujú.

Laura: Vďaka svojmu podniku teraz Rose ponúka svojim deťom a zamestnancom možnosť tiež snívať. Ďakujem ti Rose za tvoju odvahu a tiež, že si nám porozprávala svoj príbeh.

Takže BIRASHOBOKA, čo v Burundi znamená „dá sa to“! Dovidenia nabudúce!
(musica)

Valter: *Ďakujeme Laure Salernovej a Laure Torelliovej za túto reportáž. Tu dolu máte webovú adresu AMU. Tu sa môžete zoznámiť a podporiť iné projekty (www.amu-it.eu).*

GUATEMALA: TECNOLOGIA V SLUŽBE PÔVODNEJ KULTÚRE

Valter: *Podme teraz do Strednej Ameriky a vypočujme si mladých z projektu Educa.*

Cruz Alicia Guerrera Sipac, Patzun - Guatemala: [...] Chcem využiť technológiu na šírenie našej kultúry, na šírenie práce mnohých guatemalských tkáčok, práce, ktorú vykonávajú s hrdosťou a za ktorú sú veľmi nespravodlivo odmeňované.

[...] Opustila som učiteľské povolanie práve preto, že som mala potrebu zmeny, ale opustila som ho vedome, s úplnou istotou, keď som objavila program *Educa*.

Diego Marcelo Santizo Reyes, Mixco - Guatemala: *Educa* je program zameraný na štúdium, ktorý združuje 25 študentov. Podmienky na absolvovanie tohto programu boli nulové: nemuseli ste vedieť nič o programovaní, a z nuly ste sa stali juniorským programátorom.

Cruz Alicia: Mala som aj šťastie, že som našla prácu, príležitosť pracovať, čo sa v Guatemale stáva len zriedka, a tu som prišla na myšlienku pomáhať ženám, a nielen ženám, ale aj mužom, ktorí žijú v našej komunite, pretože ako som rástla, uvedomila som si, že sa im deje veľa nespravodlivosti.

A presne to som potrebovala, pretože ak som chcela týmto ľuďom pomôcť, musela som mať zdroj a teraz tento zdroj vidím jasne. Je ním technológia, pretože takto môžem priniesť kultúru, a vedomosti o nej, ďalším ľuďom, ktorí ich môžu rozšíriť.

Ana Lourdes Catalán Llamas, Los Vados - Guatemala: Je to skvelá príležitosť, objavila som v sebe nové nepoznané schopnosti, alebo som si ich jednoducho neuvedomovala. Keď sa mi naskytla táto príležitosť, pomyslela som si, že by som mohla rozvíjať práve tento svoj talent.

Cruz Alicia: Chcela som vytvoriť webovú stránku, elektronický obchod, kde by sme mohli predávať tieto výrobky online, a nielen to: ale prostredníctvom toho nás aj vyškoliť, aby sme už nemali submisívne, ale emancipované, ocenené ženy, ženy a tínedžerky, ktoré majú tiež svoj sen, môžu vyniknúť, môžu žiť šťastne a aby všetci mali rovnaké príležitosti. (hudba)

Ana Lourdes: Chcela som pracovať v podniku, ktorý sa venuje vzdelávaniu, aby som pokračovala v propagácii všetkých týchto nových nástrojov, ktoré máme, ktoré si mnohí z nás doteraz neuvedomovali, že ich máme na dosah ruky.

Diego Marcelo: Mojmím snom ako komunikátora je pracovať v nejakej spoločnosti, v nejakom programe, ktorý by mi umožnil pomáhať svetu, pomáhať deťom a mladým ľuďom, najmä tým, ktorí žijú v krajine ako je Guatemala, kde často počúvame o situáciách, ako je chudoba, nedostatok vzdelania, nedostatok financií... veľa vecí, ktoré neumožňujú rozvoj našej krajiny.

Ana Lourdes: Vďaka tomuto kurzu som zistila, že existuje veľa možností a že technológia otvára mnoho dverí. Začala som oveľa viac snívať a dospela som k záveru, že dnešní rojkovia sú strážcami zajtrajška.

Cruz Alicia: Byť domorodou ženou nie je vôbec jednoduché, ale je to aj zdroj našej inšpirácie. To nás prinútilo rásť. Ale samozrejme, všetko sa rodí v atmosfére domova. Myslím si, že nám dali dokonalé prvky na to, aby sme sa mohli pohnúť vpred, a to je veľa lásky; možno nie všetky zdroje, ale všetku odvahu ísť vpred a získať si svet.

TOGETHER FOR A NEW AFRICA / Spoločne pre novú Afriku: ODVAHA BYŤ LÍDER

Valter: *Po Strednej Amerike sa vrátíme do Afriky a vypočujeme si Adelarda z Burundi, Peace z Ugandy a Jackline z Kene: troch mladých ľudí, ktorí chcú vziať budúcnosť svojho kontinentu do svojich rúk.*

Adelard Kananira, Burundi: Som Adelard Kananira z Burundi. V Taliansku žijem už 5 rokov. Vyštudoval som Univerzitný inštitút Sofia a pracujem na sekretariáte Politického hnutia za jednotu.

Spoločne za novú Afriku - Together for a New Africa - je projekt, ktorý vytvorilo niekoľko afrických študentov z Inštitútu Sophia, ktorí premýšľali o tom, ako by mohli svoju kontinentu vrátiť skúsenosť, ktorú sa naučili.

Stretli sa, premýšľali, vymieňali si nápady a vznikol tento projekt. Prvá letná škola sa konala v roku 2018. Základom projektu je posilniť postavenie mladých Afričanov, aby vedeli čeliť výzvam každodenného života vo svojich komunitách, vo svojich krajinách a na celom kontinente.

Peace Sabano: Volám sa Sabano Peace. Mám 28 rokov a pracujem ako špecialistka na ľudské zdroje. Spolupracujem so spoločnosťami KaCyber ako manažérka v Kampale. Milujem deti, záleží mi na rozvoji a vzdelávaní žien.

Jedny z najväčších výziev v našej krajine sa týkajú *leaderscheapu*; nejde ani tak o lídrov ako lídrov a významné osobnosti, ale o vedenie každého človeka ako člena spoločnosti.

Nemali by sme sedieť so založenými rukami a čakať, kým niekto z iného kontinentu vyrieši nejaký náš problém. To znamená: každý, počnúc rodinou, musí prevziať zodpovednosť za svoju rodinu, prácu a všeobecne za spoločnosť.

Jackline Muriuki: Volám sa Jackline Muriuki. Pracujem ako kariérna poradkyňa a manažérka zamestnanosti v organizácii Hatua, ktorá sa snaží prelomiť reťaze chudoby podporou mladých znevýhodnených ľudí prostredníctvom vzdelávania a zamestnania.

Som tiež zakladateľkou iniciatívy s názvom *Výhonok/ Sprout Initiative*, inšpirovanej projektom Spoločne za novú Afriku, ktorej cieľom je posilniť postavenie žien a mladých v rôznych tematických oblastiach a ich schopnosti.

Peace Sabano: Keď som sa od svojej mentorky, pani Nity Katushabeovej dozvedela o programe *Spoločne za novú Afriku*, pomyslela som si: „Toto je tá správna cesta.“ Jedným z hlavných bodov bolo pre mňa zlaté pravidlo: rob druhým to, čo chceš, aby druhí robili tebe. Myslím na to každý deň, keď sa rozhodujem doma aj vo vzťahoch v práci, a pýtam sa sama seba: „Urobila by som to isté rozhodnutie, keby som vedela, že je pre mňa?“

Jackline Muriuki: Ocenili nás rôzne organizácie. V roku 2020 som bola vybraná za delegátku Kene do *Spojených národov Ubuntu*. Tieto stretnutia sú založené na filozofii Ubuntu s cieľom vyškoliť budúcu generáciu - mladých lídrov - podľa filozofie jednoty Ubuntu.

Peace Sabano: Moje zaradenie medzi „40 najlepších do veku 40 rokov“ bolo pre mňa príjemným prekvapením. Vedomie, že všetko, čo robím, vidí aj zvyšok sveta, je pre mňa naozaj povzbudením. Pripomína mi to, že „nič nie je malé“, pretože všetko, čo robíme, každé naše rozhodnutie má dopad na spoločnosť.

Jackline Muriuki: Vo vás je sila, ktorá dokáže čokoľvek zmeniť. Nech sa už ocitnete pred akoukoľvek výzvou, vedzte, že aj to málo, čo môžete urobiť pre jej vyriešenie, vytvára nekonečnú vlnu inšpirácie, a to je to, čo svet v 21. storočí naozaj potrebuje.

Adelard Kananira: Ukončili sme prvý cyklus troch rokov kurzu a bolo to neuveriteľné.

Teraz sa chystáme začať druhý cyklus, ktorý sa začne koncom tohto roka. Zo siedmich krajín sme sa dostali na 14. Je to výzva. Uvedomujeme si to...

Tento krok nám ukazuje, že to dokážeme, pretože mladí to považujú za svoj projekt a spoločne sa dá napredovať. (musica)

DIALÓG S MARGARET KARRAMOVOU

Valter: *Aké boli všetky reportáže krásne, však? Skutočne ti zahrejú srdce a prinútiť ťa veriť v mier a žiť pre zjednotený svet. No už sa blížime k záveru vysielania. Margaret, rád by som ťa pozval, aby si prišla sem a povedala nám pár slov.*

V tomto kolegamente sme veľa hovorili o mieri a ty si výnimočným svedkom, pretože si na vlastnej koži zažila bolesť, ktorú vyvolal konflikt. Niekedy sa bojíme, ale kde hľadať dôvody na nádej?

Margaret Karramová, prezidentka Hnutia fokoláre: To je dobrá otázka. Myslím si, že dôvody na nádej sme videli práve teraz, keď sme videli tieto svedectvá, tieto príbehy. Povedala som si: koľko dobra existuje! Koľko dobra je na svete! Koľko odvahy je na svete, keď existujú ľudia, ktorí riskujú svoje životy pre dobro, nie pre vojnu. A koľko je tu snov! Preto si myslím, že už len počúvaním týchto príbehov naplníš si srdce nádejou.

Odhliadnuc od toho, že v týchto dňoch sme všetci zdrvení bolesťou z toho, čo vidíme v televízii, čo počúvame, zo všetkých miest, v ktorých prebieha vojna a konflikty. Môžem povedať, pretože som to zažila na vlastnej koži, že konflikty a vojny nič nevyriešia. Môžeš žiť v krajine mnoho rokov a nevidieť mier. Ešte predtým, ako som spoznala hnutie, som si vravela: chcem žiť pre spravodlivosť, chcem bojovať za spravodlivosť, pretože to bola jediná cesta, ako sa z toho dostať, mať zaručené ľudské práva, môcť žiť v skutočnej slobode, ako Božie deti.

Ale nevedela som ako. Tiež som si myslela, že by to mohla byť krvavá revolúcia, cesta boja. Potom som poznala Hnutie fokoláre a zistila som, že áno, existuje iná revolúcia, ktorá môže priniesť spravodlivosť, a je to iba evanjeliová revolúcia. Niekomu sa možno zdá, že to znamená žiť len tak v oblakoch, že snívame alebo že veríme len v božské veci. Ale revolúcia, ku ktorej nás Ježiš vyzýva v evanjeliu, je aj sociálnou revolúciou, ktorá mení srdcia, mení mentalitu. Tak som sa do toho pustila spolu s ďalšími mladými ľuďmi. Je pravda, že sme možno ešte nevideli mnoho zmien, ale môžem vás uistiť, že to, čo buduje pokoj v srdci, je skutočnosť, že sa dá zmeniť vlastná mentalita a to práve láskou, ako povedala Chiara v dnešnej myšlienke: milovať aj nepriateľa, milovať každého blížneho, konať tie gestá, ktoré nám Chiara dnes uviedla. Konkrétne gestá sú jediná vec, ktorá môže budovať vzťahy, to je jediná vec, ktorá môže vybudovať trvalý mier, ktorý možno ešte nevidíme, ale je pod zemou.

Myslím si, že všetci, vrátane mladých prítomných v tejto sále, musíme v to veriť, pretože to je to, čo chceme budovať. Nebojme sa riskovať, nesmieme sa báť riskovať.

Keď som potom počúvala všetky svedectvá, veľmi ma zaujala aj Chiarina myšlienka, ktorá na mňa silno zapôsobila. Chiara hovorí, že stačí urobiť 1 % a Boh urobí zvyšok, 99 %. My azda urobíme len málo, ale 99 % urobí Boh. Urobila som si spytovanie svedomia: možno ja v živote chcem urobiť tých 99 % a Bohu prenechať len 1 %. Toto kolegamento mi dalo podnet povedať: Nie! Chcem nechať Boha konať 99 a veriť, že on je zdrojom pokoja, zdrojom odvahy, a ja môžem urobiť svoje 1 % tým, že dám trochu z toho, čo môžem, a môžem nechať Boha konať v dejinách, v dejinách svojho života a v dejinách ľudstva.

V týchto dňoch počúvame mnoho rôznych správ, žijeme a modlíme sa za mier. Dokonca včera pápež zveril celý svet Nepoškvrnenému Srdcu Panny Márie. Povedal, že musíme byť tvorcami spoločenstva, že mier sa buduje prostredníctvom spoločenstva, dialógom, nie vyhýbaním sa ľuďom, ale dialógom. V týchto dňoch mi urobilo radosť, keď som si spomenula na jednu pieseň od Gen Rosso. Priala by som si, aby sme ju spolu so všetkými mladými, ktorí sú tu v sále alebo nás sledujú, mohli skutočne vysloviť v našich životoch dnes i v budúcnosti: „Verím, verím v toto ľudstvo, ktoré vie rúcať hranice, ktoré platí svojou osobou, čo nepoužíva zbrane, ale vie používať srdce, toto je ľudstvo, ktoré verí v lásku“.

Valter: *Ďakujem veľmi pekne, Margaret! (potlesk)*

Aj tieto slová nás inšpirujú k tomu, aby sme obnovili svoj záväzok a verili v toto ľudstvo a potom sa svojím životom modlili, pomáhali a boli budovateľmi pokoja. Ďakujem veľmi pekne!

TÝŽDEŇ PRE ZJEDNOTENÝ SVET 2022 - OZNAM

Valter: *Týždeň za zjednotený svet je pred dvermi! Porozprávame si o tom s Biancou z Brazílie a Juanom Cruzom z Argentíny.*

Bianca: Bude sa konať od 1. do 8. mája, tento rok sa zameriame na integrálnu ekológiu. Názov znie: Odvážme sa postarať: o ľudí, o planétu a o našu ekologickú premenu. Zapojte sa do toho aj vy, zozbierajte a pošlite nám svoje skúsenosti a zviditeľnite svoju činnosť, zameranú na: starostlivosť o ľudí, o planétu a podporu ekologickej konverzie.

Juan Cruz: Všetky informácie a kalendár medzinárodných a miestnych podujatí nájdete na webovej stránke Svetového týždňa za zjednotený svet.

Bianca: Tu sú niektoré z našich medzinárodných podujatí: otvorenie Svetového týždňa za zjednotený svet sa uskutoční 1. mája o 12.00 hod. (londýnskeho času), s celosvetovým online prepojením, s pozdravmi z celého sveta a špeciálnym pozdravom z Blízkeho východu.

Juan Cruz: 7. mája spustíme nový projekt environmentálnej udržateľnosti: *Focolare Ecoplans*. Viac informácií nájdete na webovej stránke. A 8. mája sa uskutoční *Beh za mier* (Run4Unity), ktorý organizujú Chlapci a dievčatá za jednotu.

Bianca: Navrhujeme, aby ste sa všetci zapojili do tejto aktivity, a to prostredníctvom *Dare To Care WarmUp*, teda uskutočnenia tejto konkrétnej životnej zmeny.

Juan Cruz: Napríklad: menej používať auto, navrhnúť zníženie používania plastov v univerzitnej jedálni a znížiť potravinový odpad, ušetriť čo najviac energie... Na záver vyhodnotiť vplyv našich činností a ušetrené peniaze venovať na projekty solidarity.

Bianca: Prajeme vám dobrú prípravu na Týždeň zjednoteného sveta!

Juan Cruz: Odovzdajme teraz slovo komunitám v Indonézii a Filipínach, ktoré už konajú!

z Indonézie: Dobrý deň. My sme Gen z Indonézie.

Khiara: Chceli by sme sa podeliť o naše aktivity *Skús sa postarať*. Od septembra 2021 raz mesačne pripravujeme jedlo pre bezdomovcov v centre Yogyakarta. Teraz sme začali aj s výučbou detí v detskom domove „Hamba“.

Mario: Ďalšia aktivita Týždňa za zjednotený svet sa bude konať od 1. do 7. mája 2022. A od 30. apríla do 1. mája to bude mládežnícky tábor s čistením pláže a okolia. Od 1. do 7. mája budeme pripravovať darčeky pre našich moslimských priateľov a navštevovať ich domovy počas osláv **Íd al Fitr**. Budeme sa tiež modliť ruženec za mier medzi Ukrajinou a Ruskom.

Z Filipín: Ciao. Som Paul, som z Las Piñas.

Ciao, som Arlen z Baguio.

Ciao, som Randy z South Cotabato.

Ciao, som Anthonete z Tagaytay.

Ciao, som Danilo zo Cebu.

Ciao, som Jobelle z Tacloban, Leyte.

Ciao, som Jhino z Tagaytay.

Ciao, som Pau z Tagaytay

Danilo: Na začiatku Zelenej cestičky sme zorganizovali kampaň na vyčistenie morského pobrežia Davao. Mladí zo Školy gen tu v Citadele začali realizovať aj projekt Ekofarma.

Pau: Týždeň zjednoteného sveta by sme chceli začať Dňom starostlivosti o planétu. Súčasne by sa uskutočnili rôzne iniciatívy, napríklad výsadba stromov a čistenie pobrežia v rôznych častiach krajiny.

Jhino: Chceme otvoriť kampaň na podporu životného štýlu: nulový odpad.

Anthonete: V súvislosti s voľbami 9. mája chceme zbierať rôzne volebné materiály, napríklad reklamy a spolupracovať so skupinou, ktorá ich vie recyklovať. MABUHAI!

ZÁVER

Valter: No a prv, než sa rozlúčime, chcel by som uviesť veci na správnu mieru, pretože som svojho brata z Argentíny nazval José, ale je to Juan Cruz z Argentíny. (smiech)

A sme na koniec tejto krásnej rodinnej chvíle. Toto kolegamento a jednotlivé správy si môžete pozrieť na našom kanáli YouTube. V nasledujúcich týždňoch budú k dispozícii aj preklady do rôznych jazykov.

A nezabudnite kliknúť na tlačidlo SUBSCRIBE / Odber - a tiež na zvonček - , aby ste mali prehľad o novinkách.

Najbližší termín kolegamenta je **28. mája 2022 o 20.00** hod. stredoeurópskeho času.

Veľké objatie - um abraço aos meus amigos brasileiros! - a pokračujme v spoločnom živote za mier.

Teraz ja i mladí, přítomní tu v aule, po dlhom čase, čo sme nemali takúto krásnu skupinu, pozdravujeme tých, ktorí sú s nami spojení prostredníctvom streamingu.